

alpMedia Newsletter 08/2015

Tradicionalno varstvo narave je v krizi

Stari predsodki? Listino francoskega narodnega parka Vanoise je zavrnilo 27 od 29 občin, med njimi je tudi občina Termignon. © Parc National de la Vanoise – Nathalie Tissot

Rezultat vmesnega pregleda izvajanja Strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2020 je streznjujoč: več kot tri četrtine pomembnih naravnih habitatov je v slabem stanju, številnim vrstam grozi izumrtje. »Izguba biotske raznovrstnosti pomeni izgubo naše osnove za življenje,« je opozoril evropski komisar za okolje Karmenu Vella. »Tega si sami niti naše gospodarstvo ne moremo privoščiti.« Ukrepati morajo zlasti države, ki bi morale pospešeno izvajati ukrepe na nacionalni ravni, a ne le znotraj zavarovanih območij, temveč tudi v kmetijstvu in gozdarstvu.

Kot je pokazala anketa Eurobarometra, se ljudje zavedamo pomena biotske raznovrstnosti in njenega varstva. Kljub temu pa so obstoječa zavarovana območja v Alpah izpostavljena velikim pritiskom. V Italiji naj bi »razkosali« območje narodnega parka Stilfser Joch/Stelvio. V Sloveniji potekajo protesti v zvezi s Triglavskim narodnim parkom: osem okoliških občin naj bi skladno s predelanim zakonom prejemale finančno podporo, ker pa zaradi gospodarske krize obljubljena sredstva niso bila izplačana, so se nekatere občine uprle.

Iracionalni predsodki

V Franciji se bo obrobno območje narodnega parka Vanoise skrčilo na sedmino sedanje površine, saj je kar 27 od 29 občin zavrnilo novo listino. Pri tem je zanimivo, da je več županov z listino sicer soglašalo, vendar so občani, ki so jih deloma zastopali občinski sveti, glasovali proti. Rémi Zanatta, župan občine Termignon, je razočaran: »Narodni park Vanoise je strateški steber za turizem. Listina bi tako bila logična posledica.« Pobuda za izdelavo listine izhaja iz nacionalnega zakona leta 2006, ki predvideva krepitev sodelovanja med narodnimi parki in okoliškimi občinami.

Zakaj so zavarovana območja v tako težkem položaju? V narodnem parku Vanoise, denimo, je na to zagotovo vplivalo dejstvo, da se v 26 od skupno 29 občin nahajajo zimskošportna središča, med katerimi so tri, ki sodijo med deset največjih v svetu. Očitno je, da koristi, ki jih prinaša varstvo, prebivalcem niso bile predstavljene dovolj jasno. »Listino razumejo ljudje kot zaviral napredka,« je pojasnil direktor parka Emmanuel Michau. »V resnici pa je listina zlasti orodje, s katerim je mogoče vzpostaviti partnerstva pri uresničevanju regionalnega razvoja.« V drugih francoskih parkih pa se je z listino takoj strinjalo 75 do 80 odstotkov občin.

CIPRA Italija utira nove poti

Vprašanje se torej glasi: kako izboljšati sodelovanje in razumevanje med varstveniki in uporabniki? V Italiji daje dober zgled CIPRA: v sodelovanju s članskimi organizacijami, ki deloma zastopajo zelo različna stališča, je CIPRA Italija pripravila strateški dokument, ki vsebuje predloge za izvedbene ukrepe. Prepričana je, da bodo zavarovana območja z vključevanjem prizadetih na lokalni ravni in drugih sodelujočih poiskala ne le odgovore glede biotske raznovrstnosti, temveč tudi glede pričakovanj, povezanih s kakovostjo življenja.

Viri in več informacij na: http://www.vanoise-parcnational.fr/fr/documentation-en-ligne/doc_download/2687-la-charte-du-parc-national-de-la-vanoise--le-present-et-lavenir.html (fr), http://www.adnkronos.com/sostenibilita/risorse/2015/10/05/una-petizione-per-salvare-stelvio-associazioni-mattarella-fermi-smembramento_KKiRZuvsA7xgCzBWf8xB1K.html (it), <http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/comm2006/2020.htm> (en), <http://www.cipra.org/it/cipra/italia> (it)

Stališče: Za novo kulturo mobilnosti

Andreas Pichler, novi namestnik direktorice CIPRE International

Varstvo podnebja ne more biti učinkovito, če vanj ne vključimo prometa. V alpskih regijah odpade neposredno na področje mobilnosti petina do tretjina emisij. Koncept varstva podnebja, ki ne predvideva zmanjšanja emisij, ne more biti popoln. NVO in državljani morajo biti zato na tem področju še posebno pozorni ter od vlad zatevati sprejetje zavezujočih ciljev.

»Težav, s katerimi se srečujemo danes, ne moremo rešiti na enaki stopnji razmišljanja, ki nas je privedla do njih.«

Izjava Alberta Einsteina, ki so jo potrdile tudi številne študije, velja tudi za vzpostavljanje prometnih omrežij, kar pa se pogosto izkorišča kot nekakšen protistrup za gospodarsko krizo. Prav v zadnjih letih gospodarske stagnacije in recesije številne regije raje spodbujajo dostopnost

po cesti in vzpostavljanje povezav do večjih gospodarskih središč severno in južno od Alp, čeprav bi si morale prizadevati za inovacije in uveljavitev značilnih lokalnih proizvodov. Na območju Alp od sedemdesetih let dalje še nikoli ni bilo toliko projektov gradnje cest kot danes. Poleg tega je postalo jasno, da se z novimi prometnicami gospodarski problemi le prenašajo na regionalne krogotoke in se ne rešujejo. To so spoznali tudi v Omrežju občin Povezanost v Alpah, Društvu Alpsko mesto leta in CIPRI, ki v svojem pozivu *Varstvo podnebja zdaj!* od mednarodne skupnosti zahtevajo, da na podnebnem vrhu v Parizu sprejme stroge zakonodajne okvire, s katerimi bi bilo mogoče preprečevati vzroke in posledice podnebnih sprememb.

Obstaja pa tudi dobra novica: velika večina državljanov je stvari sama vzela v svoje roke. Kdor kupuje lokalne in podnebju prijazne proizvode, prispeva k temu, da bodo veletrgovci in špediterji začeli spreminjati dosedanji način svojega poslovanja, obenem pa tudi podpira ustvarjanje novih delovnih mest in regionalno podjetništvo. Kdor pri lastni mobilnosti ravna podnebju prijazno, s tem že pomembno prispeva k uveljavitvi daljnosežnih sprememb.

Številni uspešni primeri iz gospodarstva in turizma kakor tudi zglednih občin alpskega loka dokazujejo, da se podnebju in ljudem prijazna mobilnost začne v glavah in ne pri gradnji cest. Prometni tok moramo usmerjati z denarnico, od naših regij pa zahtevati vlaganje v miselnost ljudi in sodobne rešitve za mobilnost. Dober prikaz, kako lahko to uspe, ponuja dokument *Poti k novi kulturi mobilnosti*, v katerem CIPRA pojasnjuje svoje stališče glede tega vprašanja.

http://www.cipra.org/sl/stalisca/varstvo-podnebja-zdaj?set_language=sl

---

Alpske občine krepijo udeležbo mladih

Izmenjava izkušenj povsem enakopravno – mladi in politika v dialogu na prireditvi ob zaključku projekta YSAM. © Josef Biedermann

»V občini Planken smo izvedeli, da obstajata med tamkajšnjimi politikami in mladimi izmenjava in medsebojno sodelovanje. To je tudi edini način, da participacija lahko uspe,« je ob zaključku projekta *Mladi sooblikujejo alpske občine/Youth Shaping Alpine Municipalities (YSAM)* ugotavljal občinski svetnik Josef Biedermann. Projekt YSAM, ki je trajal poldrugo leto, je uspel med seboj povezati mlade, politike in mladinske delavce iz sedmih alpskih občin v Italiji, Lihtenštajnu, Nemčiji in Sloveniji, na osrednje mesto pa je postavil mednarodno izmenjavo izkušenj. Sodelovanje mladih v postopkih odločanja bo potekalo tudi po izteku projekta, saj bo vsaka sodelujoča občina skupaj z mladimi izvajala svoj projekt – v Kranjski Gori bodo mladi iz blaga oblikovali torbe in na ta način poskusili vsaj nekoliko zaježiti poplavo plastike. Nosilec projekta je bilo Društvo Alpsko mesto leta, izvedbo pa sta sofinancirala program EU »Mladi v akciji« in fundacija Heidehof. Projekt je vodila CIPRA, ki je zagotovila tudi strokovno podporo.

V Švici pa lahko občine, ki se še posebno zavzemajo za interese mladih, po novem pridobijo znak »Mladim prijazna gorska vas«. Podeljuje ga Švicarska delovna skupnost za gorska območja (SAB), ki si tako prizadeva omejiti trend odseljevanja mladega prebivalstva. Znak so že prejele prve občine, prihodnje nosilke znaka pa bodo skladno z merili, ki jih je v posebnem seznamu določil SAB, izbirali mladi iz občin, ki so znak že pridobile.

Vir in več informacij na <http://www.alpskomesto.org/sl/projekti/mladi/ysam> (sl), <http://www.jugend-im-berggebiet.ch/> (de)

Novi sodelavci CIPRE International

Močna ekipa: delegati CIPRE se veselijo novih sodelavcev. © CIPRA International

CIPRO zapušča njen dolgoletni sodelavec in nekdanji podpredsednik Lihtenštajnske družbe za varstvo okolja Josef Biedermann, ki usodo naše organizacije spremlja že od osemdesetih let dalje. Nekdanji direktor Lihtenštajnske gimnazije je funkcijo predsednika CIPRE International opravljal v letih 1992–1995, do skupščine delegatov septembra 2015 pa je kot blagajnik skrbel za uravnoteženo bilanco sekretariata v Schaanu/LI. Njegov naslednik je Hugo Quaderer, ki prinaša razvejano mrežo povezav in številne mednarodne izkušnje. Kot okoljski minister v lihtenštajnski vladi se je v letih 2005–2013 intenzivno ukvarjal z vprašanji trajnostnega razvoja. Nova članica upravnega odbora CIPRE International je geografinja Eva Šabec iz Slovenije, rojena leta 1990 in predstavnica Mladinskega sveta CIPRE v Sloveniji. Nasledila je Jerneja Stritih, ki po dveh letih zapušča upravni odbor. Prav Jernej je bil tisti, ki je perspektivo vzhodnega dela Alp v letih 2004–2010 približal predstavnikom zahodnih Alp.

Do kadrovskih sprememb je letos prišlo tudi v sekretariatu CIPRE International, kjer je Južnotirolec Andreas Pichler prevzel funkcijo namestnika direktorice. To je bila doslej Anita Konrad, ki odhaja v svojo novo domovino Anglijo. Andreas je prevzel tudi sekretariat Društva Alpsko mesto leta. Tega je doslej vodila Madeleine Rohrer, a je maja 2015 postala zunanja strokovna sodelavka vlade v njenem rodnem kraju Meranu. CIPRO je zapustila tudi Antonija Wieser, saj želi na Dunaju nadaljevati študij.

Družbeno in družabno pod isto streho

Estetsko privlačen prostor, zgrajen skladno s trajnostnimi načeli: z novim župniščem so prebivalci Krumbacha/A dobili tudi prostor za kulturne dejavnosti. © Adolf Bereuter

Po strokovni oceni mednarodne žirije mednarodnega arhitekturnega natečaja *Constructive Alps* stoji najlepši in obenem tudi najbolj trajnosten objekt prav v Alpah. Gre za novo župnišče v Krumbachu (Bregenzerwald), ki mu je žirija 30. oktobra 2015 v Švicarskem planinskem muzeju v Bernu podelila prvo nagrado. Gradnja stavbe je bila del projekta prenove vasi, pri katerem so sodelovali tudi prebivalci. Ti lahko zdaj prostore novega objekta uporabljajo za družabna srečanja in petje, tudi kot čitalnico. Objekt, pri katerem je bil upoštevan socialni vidik trajnostne gradnje, je obenem primer ekološko učinkovite gradnje, denimo v izboru in izvoru gradbenih materialov in porabi energije.

50.000 evrov, kolikor znaša nagradni sklad, si projekt gradnje župnišča deli še s tremi objekti, ki so se uvrstili na drugo oziroma tretje mesto: zgodovinsko hišo *Türalihus* z dvema počitniškima stanovanjema in gostišče *Gasthaus am Brunnen* v švicarskem Valendasu ter hiša *Casa Riga* v vasi Comano Terme v Italiji, kjer se ukvarjajo s kmečkim turizmom. Skrbno ravnanje z zemljišči, stavbno dediščino in tehnologijami je kot rdeča nit, ki med seboj povezuje nagrajene objekte. »Žirija pozdravlja prepoved vasi in ga ocenjuje kot pomemben prispevek k uresničevanju trajnostnega načela,« je pojasnil žirije Köbi Gantenbein in dodal, da je bilo v Alpah postavljenih že mnogo objektov, ki bi jih bilo dobro ohraniti in smotrno uporabljati za najrazličnejše namene.«

Švica in Lihtenštajn želita z mednarodno nagrado za trajnostno prenovo in gradnjo na območju Alp *Constructive Alps* prispevati k uresničevanju načel Alpske konvencije. Pri natečaju že tretjič zapored sodeluje tudi CIPRA, ki zagotavlja strokovno in organizacijsko podporo. 32 nominiranih projektov natečaja 2015 si bo mogoče ogledati na razstavi, ki bo potovala po celotnem alpskem območju, predstavljeni pa bodo tudi v posebni številki arhitekturne revije *Hochparterre*.

Vir in več informacij na: <http://www.constructivealps.net/sl/za-medije/>

Prednost ima trajnostna mobilnost

Grenoble/F je skupaj z 42 okoliškimi občinami začel uresničevati najboljše prakse na področju trajnostne mobilnosti. Največje alpsko mesto želi tako povečati

Omejitev hitrosti na 30 km/h pomeni višjo kakovost življenja: kako to doseči, so pokazali v Grenoblu (c) CIPRA France

kakovost bivanja in zmanjšati obremenitve zraka z onesnaževali. Od januarja 2016 bodo skorajda vse ceste na območju mesta in okoliških krajih vključene v cone umirjenega prometa (cone 30), kjer bo veljala omejitev hitrosti na 30 km/h. Poleg tega bodo v Grenoblu za motorna vozila preizkusili uvedbo oznake o emisijah onesnaževal, prepovedali bodo prevoz blaga z dizelskimi vozili na območju središča mesta, objavili načrt »kolesarskih avtocest« in med prebivalci opravili anketo o projektu gradnje žičnice, s čimer bi ustvarili povezavo z okoliškimi kraji brez avtomobila.

Slovenija si prizadeva, da priprava načrtov trajnostne mobilnosti na lokalni ravni ne bo več izjema, temveč bo postala pravilo. Občine lahko za finančno podporo pri pripravi tovrstnih načrtov zaprosijo ministrstvo za infrastrukturo. Slovenija bo v ta namen zagotovila sredstva iz svojega kohezijskega sklada, vlogo za pridobitev sredstev, namenjenih financiranju projektov prometne infrastrukture, pa bodo na EU lahko naslovile le občine, ki so načrt že izdelale.

Podporo občinam pri iskanju podnebju prijaznih prometnih rešitev bosta odslej v Avstriji zagotavljata dva nova politična dokumenta: prvič je bil izdelan osrednji načrt za uveljavljanje in spodbujanje hoje, osrednji načrt za področje kolesarjenja pa je bil posodobljen. Delež opravljenih poti s kolesom naj bi do leta 2025 povečali na 13 odstotkov, potrebe pešcev pa bodo pri strategijah in načrtovanju trajnostno naravnane mobilnosti bolj upoštevane. Alpske občine so tako dobile dobro podlago za uresničevanje rešitev na področju trajnostne mobilnosti. Da je to za varstvo podnebja dejansko osrednjega pomena, v svojem stališču poudarja tudi Andreas Pichler iz CIPRE.

Viri in več informacij na: <http://www.20minutes.fr/france/1706981-20151002-telepherique-zones-30-pastille-anti-pollution-grenoble-plein-gaz-transport-doux>, <http://www.eltis.org/mobility-plans/member-state/slovenia> (en), <http://www.bmlfuw.gv.at/umwelt/luft-laerm-verkehr/walk.html> (de), http://www.bmlfuw.gv.at/publikationen/umwelt/laerm_verkehr_mobilitaet/MPRadfahrende.html (de), http://www.mzi.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/

Kanibalizacija turizma

Ogroženo rekreacijsko območje – na pogorju Riedberger Horna (Allgäu/D) nameravajo zgraditi nove žičniške naprave in smučišča. (c) DAV

Vsako leto išče sprostitev v Alpah okoli 120 milijonov turistov. Večina od njih se v Alpe pripelje z lastnim avtomobilom. To povzroča hrup in onesnaženost zraka, povečuje rabo zemljišč ter zmanjšuje kakovost bivanja. Poslanci nemških strank CDU/CSU in SPD so zato konec letošnjega septembra v zveznem parlamentu predložili dokument, v katerem so zahtevali širjenje gradnje železniških povezav, preusmeritev prometa na železnico in boljšo dostopnost počitniških krajev z javnimi prevoznimi sredstvi. Poleg tega so se zavzeli za višji delež območij z omejenim prometom in brez avtomobilov v posameznih krajih. Razlog za njihovo pobudo je iskati v sedanjem nemškem predsedovanju Alpski konvenciji.

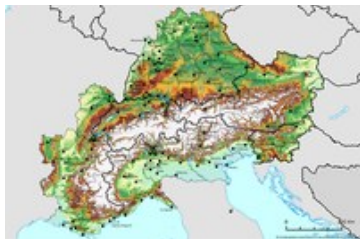
Vse to zveni zelo lepo, a istočasno marsikje kot gobe po dežju rastejo vprašljivi t. i. razvojni načrti, s katerimi bi omogočili dostop do doslej neokrnjenih območij narave. Tak primer je v Oberallgäu, kjer so načrti za gradnjo novih žičniških naprav in smučišča na območju Riedberger Horna povzročili veliko razburjenje med naravovarstveniki, lokalnimi politiki in turističnimi delavci. Neskladja se pojavljajo tudi v sami CSU, kjer se je bavarska okoljska ministrica Ulrike Scharf odločno uprla projektu, a je bila pod pritiskom bavarskega ministra Markusa Söderja v kabinetu preglasovana. Podobne načrte kujejo tudi v drugih alpskih državah – navedimo le en primer: v italijanskem Livignu naj bi trasa nadomestnega objekta za obstoječo žičnico potekala kar po območju, pomembnem za Skupnost, ki je tudi pomemben habitat alpskega snežnega jereba. Okoljska organizacija Legambiente je v tej zadevi tožbo že vložila, razglasitev sodbe pa pričakuje 5. novembra.

O prihodnjem razvoju alpskega turizma so oktobra na avstrijskem Tirolskem razpravljali tudi udeleženci Alpske konference, med njimi raziskovalec Alp Werner Bätzing, generalni sekretar Alpske konvencije Markus Reiterer, prostorska planerka Gerlind Weber in predsednica CIPRE International Katharina Conradin, ki je opozorila: »Oboroževalna tekma, ki vlada med zimskošportnimi kraji, je že zdavnaj trčila ob skrajne meje. Za razraščanje kanibalizacije v lastnih vrstah je odgovoren turizem sam. Potrebujemo namreč več kvalitete in ne kvantitete.«

Viri in več informacij na: <http://dip21.bundestag.de/dip21/btd/18/061/1806187.pdf> (de),
<http://www.cipra.org/de/news/protest-vor-der-bayer-staatskanzlei> (de),
<http://lombardia.legambiente.it/contenuti/comunicati/legambiente-presenta-un-nuovo-ricorso-contro-il-progetto-della-seggiovia-vallac> (it), <https://tirol.gruene.at/alpenkonferenz> (de)

Strategija za alpsko regijo pripravljena na start

Funkcionalni prostor - Eusalp
združuje alpske regije ©
European Commission

Organi na ministrski in upravni ravni ter tri ključna vsebinska področja, vsakokrat z več delovnimi skupinami – taka naj bi bila struktura Strategije EU za Alpe (Eusalp). Omenjena ključna področja so krepitev gospodarske konkurenčnosti, vzpostavitev trajnostne poveztivosti ter ustvarjanje integrativnih ekoloških okvirnih pogojev ter obnovljivih in zanesljivih rešitev na področju energije. Če bo Evropski svet strategijo ratificiral decembra letos, kot je bilo predvideno, se bo ta lahko začela izvajati naslednje leto. Uvod v izvedbeno fazo bo konferenca, ki bo 25. in 26. januarja 2016 na Brdu v Sloveniji.

Da bi se bilo mogoče ustrezno odzvati na globalne in regionalne izzive, strategija predvideva izboljšanje sodelovanja med alpskimi državami in regijami. V izdelavo besedila dokumenta je bilo vključenih vseh sedem alpskih držav, 48 alpskih regij, program EU za območje Alp, Alpska konvencija in številni drugi akterji. Prav tako je v tematskih delovnih skupinah sodelovala tudi CIPRA, ki je poskusila v dokument vključiti svoje zahteve po uresničevanju načel trajnostnega razvoja in participacije (gl. stališče na http://www.cipra.org/sl/stalisca/118?set_language=sl).

Claire Simon, direktorica CIPRE International, je z rezultatom le deloma zadovoljna: »Priložnost, da bi začeli uresničevati trajnostno prihodnost v Alpah, o katerem je toliko govora, žal ni bila povsem izkoriščena. Namesto da bi trajnostnost postala središnji pojem strategije, je zdaj definirana le kot eden njenih elementov.« Ustanavljanje novih organov namesto intenzivnejšega iskanja sinergij, denimo z obstoječimi delovnimi skupinami Alpske konvencije, Claire Simon tako vidi kot zamujeno priložnost.

Da bo alpska makroregionalna strategija dejansko zaživela v praksi, jo bodo morali izvajati prebivalci alpskega prostora. V ta namen bo treba najprej razjasniti, katere pristojnosti in naloge sploh ima posamezna raven in kako oblikovati participativni proces sprejemanja odločitev; šele potem bodo lahko svoje mesto opredelile tudi alpske mreže in organizacije, med njimi CIPRA, da bi lahko v okviru Eusalp krepile uresničevanje trajnostnih ciljev in ukrepov.

Viri in več informacij na: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/macro-regional-strategies/alpine/ (en), http://www.cipra.org/sl/stalisca/118?set_language=sl

---

V Švici vnovič pogrevajo zamisel o olimpijski kandidaturi

Obremenjujoča dediščina – stroški vzdrževanja steze za bob, zgrajene za torinske ZOI 2006, so letno znašali okoli 2,2 mio. evrov. © Francesco Pastorelli

Je to trma ali pa vendarle nova priložnost? Kaj je danes drugače, kot je bilo pred dvema letoma, ko so volilni upravičenci v Graubündnu zavrnili kandidaturo kantona za zimske olimpijske igre 2022 v St. Moritzu? Stroški so takrat znašali 5,1 mio. frankov, šlo pa je seveda za davkoplačevalski denar. Pa vendar so v vladi kantona Graubünden prepričani, da so se razmere spremenile, zato je pripravi kandidature za leto 2026, za katero naj bi poskrbela podjetniška združenja, izrekla svojo podporo.

Letnica je druga, argumenti pa ostajajo: zimske olimpijske igre naj bi spodbudile oslABLJENO turistično gospodarstvo. Neupoštevanje referendumskih zagovornikov iger utemljujejo tudi z novo zavezo Mednarodnega olimpijskega komiteja (IOC) k spoštovanju listine o trajnostnem razvoju. Po novem se namreč v primeru organizacije olimpijskih iger lahko med seboj poveže več krajev, tako se lahko boljše izkoristi obstoječa infrastruktura, pogosteje pa bi se uporabljali tudi začasni

objekti. Po končanih igrah bi bilo treba preveriti, kakšen je bil njihov učinek. Ali in kako se bodo dejansko izvajali vse te dobre namere in sklepi, se bo pokazalo šele po letu 2024, ko bo Charta prvič uporabljena v praksi.

Tudi v kantonu Valais so se obudile skomine po olimpijadi in to že četrtič zapored. Mednarodni olimpijski komite je nazadnje dal prednost italijanskemu Torinu/I, kjer so igre organizirali leta 2006. Te so zahtevale stroške v višini 3,5 mrd. evrov – in ne 500 milijonov, kot je bilo najprej predvideno. Danes se prizorišča v gorskih vaseh skorajda ne uporabljajo ali pa propadajo, stroški obratovanja so padli na ramena gorskih občin – samo za stezo za bob se je vsako leto porabilo 2,2 mio. evrov.

Zadnje odločitev o tem, ali in koga bo Švica predlagala, bo sprejela Švicarska olimpijska športna zveza (SOV). Z morebitno kandidaturo se bo morala strinjati tudi švicarska vlada, še predno bo lahko o njej vnovič glasovalo prebivalstvo prizadetih kantonov. Mednarodni olimpijski komite (IOC) bo prireditelja zimskih olimpijskih iger izbral leta 2019.

Vir in več informacij na: <http://olympia-nein.ch/go/aktuelles/meldungen/mmsp.php> (de), http://www.cipra.org/sl/novice/4210?set_language=sl, <http://www.srf.ch/news/regional/bern-freiburg-wallis/olympia-2026-im-wallis-kantonsregierung-schaut-genau-hin> (de)

Sporna prepoved vožnje v dolini reke Inn na Tirolskem

Za kakovostnejši zrak – prevoz lesa s tovornimi vozili čez Brennerski prelaz naj bi v prihodnje prepovedali. © Shankar S. / flickr.com

Za avtocesto v dolini reke Inn je značilno stalno preseganje mejnih vrednosti za koncentracije dušikovega dioksida, zato je tirolska deželna vlada tudi to poletje predlagala uvedbo tako imenovane sektorske prepovedi vožnje. Ta naj bi veljala za določeno blago, ki ga je mogoče prevažati tudi po železnici, npr. kamenje, odpadki, les ali motorna vozila. To velja za pribl. 7 odstotkov prevozov, opravljenih čez Brennerski prelaz. Ukrep prepovedi vožnje, ki je bil napovedan že leta 2015, naj bi začel veljati poleti 2016 na območju, ki obsega 66-kilometrski odsek avtoceste A 12 med občino Langkampfen na vzhodu in Innsbruckom - vzhod pri Ampassu.

Tirolska deželna vlada je medtem iz Avstrije in tujine že prejela okoli 50 stališč o osnutku. S paketom ukrepov se dejansko nihče ne strinja: gospodarstvo zagovarja prosti pretok blaga, ostro kritiko pa so izrazile celo okoljske organizacije. Peter

Hasslacher iz CIPRE Avstrija je ob tem opozoril: »Za to glavno prevozno pot prek Brennerja potrebujemo čezmejne in celovite rešitve na področju uporabe Alpske konvencije, saj bomo lahko zdravstveno breme za prebivalstvo le na ta način zmanjšali vzdolž celotne tranzitne poti.«

Več kot polovica tovornih vozil na Brennerju se za najkrajšo pot ne odloča. Dodatno prevožene razdalje opravi zlasti zato, ker so cestnine tam nižje kot drugje. Če želimo prevoz blaga učinkovito preusmeriti na železnico, bo tako treba poiskati rešitve na vsealpski ravni.

Vir in več informacij na:

https://www.tirol.gv.at/fileadmin/themen/umwelt/umweltrecht/Luftseiten/Sektorales_Fahrverbot_VO_Text_210715.pdf (de), https://www.tirol.gv.at/fileadmin/themen/umwelt/umweltrecht/Luftseiten/Sektorales_Fahrverbot_EB_210715.pdf (de)

Sajni res, pa je!

Sinje nebo, prekrasni razgledi, pisano obarvani gozdovi, misli osvobodjene vsega negativnega. Da se je mogoče pri pohodništvu celo bolj sprostiti kot pri seksu, je po ugotovitvah študije, ki jo je naročilo podjetje Gore-Tex, prepričana večina pohodnikov iz vseh koncev Evrope. Pri primerjavi posameznih držav so največji ljubitelji pohodništva Nizozemci, ki hodijo v gore predvsem zaradi sprostitve. Da so pohodništvo, Alpe in Nizozemci med seboj tesno povezani, se seveda zavedamo tudi v CIPRI: naša podpornica članica je že dvajset let prav nizozemska

okoljevarstvena skupina Nederlandse Milieugroup Alpen, njen predstavnik ne zamudi nobenega dogodka, ki ga organizira CIPRA, pa še pohodniške čevlje ima vedno v svoji prtljagi ...

Vir in več informacij: http://news.gorefabrics.com/de_de/produkte/schuhe/gore-tex-studie-wanderlust-erobert-europa/ (de), http://news.gorefabrics.com/en_gb/products/footwear/wanderlust-takes-over-europe/ (en)

Agenda

#PostiDaLupi, 14.10. - 27.11.2015, Online, Organizzazione: leevia. [Ulteriori informazioni...](#)

La rete per le Montagne del Mediterraneo, spunti e progetti comuni per lo sviluppo sostenibile delle aree montuose nella regione mediterranea, 12.11. - 13.11.2015, Ventimiglia/IT, Organizzazione: La Delegazione Italiana della Convenzione delle Alpi, UNEP Vienna- SCC. [Ulteriori informazioni...](#)

Promozione della sostenibilità energetica, 19.11.2015, Torino/IT, Organizzazione: Città metropolitana di Torino. [Ulteriori informazioni...](#)

Alpi Architettura e Patrimonio, 20.11.2015, Torino/IT. [Ulteriori informazioni...](#)

Leggere le Montagne, 11.12.2015, in varie località alpine, Organizzazione: Presidenza Tedesca della Convenzione delle Alpi. [Ulteriori informazioni...](#)

Sospensioni. Prove di decodificazione dell'Alta Valle di Susa contemporanea, 16.12.2015 - 30.01.2016, Torino/IT. [Ulteriori informazioni...](#)